
**OGÓLNE WARUNKI INDYWIDUALNEGO UBEZPIECZENIA
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM „PAKIET OC”**
zatwierdzone Uchwałą Zarządu Credit Agricole Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Nr 07/P/2018 z dnia 20.04.2018 roku

Informacja o najistotniejszych warunkach ubezpieczenia

Rodzaj informacji	Nr postanowienia z Ogólnych Warunków Indywidualnego Ubezpieczenia „Pakiet OC”
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	§§ 3 - 4 §§ 15-16 Wartość wykupu: nie dotyczy
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§§ 5-6 § 9 ust. 6 § 15 ust. 2 § 16 ust. 2 § 16 ust. 4

SPIS TREŚCI

Rozdział 1	Postanowienia wstępne § 1	Str. 3
Rozdział 2	Definicje § 2.....	Str. 3-4
Rozdział 3	Przedmiot i zakres ubezpieczenia § 3	Str. 4
Rozdział 4	Klauzule § 4.....	Str. 4
Rozdział 5	Wyłączenia odpowiedzialności §§ 5-6.....	Str. 5
Rozdział 6	Suma gwarancyjna § 7.....	Str. 5
Rozdział 7	Zawarcie Umowy ubezpieczenia §§ 8-9.....	Str. 5-6
Rozdział 8	Okres ubezpieczenia. Początek i koniec odpowiedzialności Ubezpieczyciela §§ 10-13	Str. 6-7
Rozdział 9	Składka ubezpieczeniowa § 14.....	Str. 7
Rozdział 10	Postępowanie w razie zajścia Wypadku ubezpieczeniowego §§ 15-16	Str. 7-8
Rozdział 11	Odpowiedzialność Ubezpieczyciela § 17.....	Str. 8
Rozdział 12	Powołanie rzeczoznawców § 18	Str. 8
Rozdział 13	Czynności podejmowane przez Ubezpieczyciela § 19.....	Str. 8
Rozdział 14	Wymiana informacji § 20.....	Str. 8
Rozdział 15	Reklamacje § 21.....	Str. 8-9
Rozdział 16	Postanowienia końcowe § 22	Str. 9
ZAŁĄCZNIK	KLAUZULE DOTYCZĄCE RYZYK DODATKOWYCH	
Klauzula Nr 1	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe w mieniu najmowanym (OC Najemcy)	Str. 10
Klauzula Nr 2	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe z tytułu posiadania lub używania koni w celach rekreacyjnych	Str. 10
Klauzula Nr 3	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody wyrządzone przez posiadane Psy agresywne.....	Str. 10
Klauzula Nr 4	Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną pełnoletnich Osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym (OC Pełnoletnie Osoby bliskie)	Str. 10

Rozdział 1 Postanowienia wstępne

§ 1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Indywidualnego Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej w Życiu Prywatnym „Pakiet OC” (dalej: „OWU”) Credit Agricole Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą we Wrocławiu, pod adresem: ul. Tęczowa 11, lok. 13, 53-601 Wrocław (dalej: „Ubezpieczyciel”) zawiera umowy indywidualnego ubezpieczenia (dalej: „Umowy ubezpieczenia”) z osobami fizycznymi (dalej: „Ubezpieczającymi”).
2. Do Umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121, j.t. ze zmianami) (dalej: „Kodeks cywilny”) oraz inne stosowne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

Rozdział 2 Definicje

§ 2

Ilekroć w niniejszych OWU, jak również w innych dokumentach sporządzonych w związku z zawarciem lub wykonywaniem Umowy ubezpieczenia, używa się następujących pojęć, przyjmują one znaczenie określone w definicjach zamieszczonych poniżej:

- 1) **Agent** - Credit Agricole Bank Polska S.A. z siedzibą we Wrocławiu, posiadający na podstawie zawartej umowy agencyjnej pełnomocnictwo do wykonywania czynności ubezpieczeniowych na rzecz i w imieniu Ubezpieczyciela, związanych z zawarciem i wykonywaniem Umów ubezpieczenia na podstawie niniejszych OWU;
- 2) **Antyki** - przedmioty sztuki dawnej (dzieła rzemiosła artystycznego) o wartości zabytkowej, których wiek przekracza 100 lat;
- 3) **Amatorskie uprawianie sportu** - uprawianie sportu rekreacyjnie, jako formy czynnego wypoczynku bądź celem utrzymania lub regeneracji sił;
- 4) **Biżuteria** - przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby, a także zegarki na rękę;
- 5) **Choroba zakaźna** - choroba, która została wywołana przez biologiczny czynnik chorobotwórczy, w tym wirus HIV;
- 6) **Czynności życia prywatnego** - czynności wykonywane przez Ubezpieczonego dotyczące jego sfery prywatnej, niezwiązane z aktywnością zawodową i niestanowiące przejawów wykonywania obowiązków służbowych, pracy lub działalności zarobkowej; za Czynności życia prywatnego nie uważa się wykonywania działalności gospodarczej, wolnego zawodu, wolontariatu, pełnienia funkcji w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych, w tym funkcji honorowych;
- 7) **Konsument** - osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową;
- 8) **Lokaut** - zamknięcie zakładu pracy przez właściciela, połączone ze zwalnianiem pracowników, przeprowadzane dla zmuszenia ich do przyjęcia gorszych warunków pracy lub z powodu Strajku;
- 9) **Mienie wypożyczone** - wymienione poniżej przedmioty czasowo znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu wypożyczone lub używane przez pracodawcę, osobę prawną lub inny podmiot (z wyłączeniem osób fizycznych), o ile wypożyczenie to lub użyczenie zostały potwierdzone na piśmie przez wypożyczającego lub używającego:
 - a) sprzęt sportowy i turystyczny,
 - b) sprzęt ogrodniczy, narzędzia i elektronarzędzia ogrodowe,
 - c) wózki inwalidzkie niepodlegające rejestracji oraz sprzęt medyczny i rehabilitacyjny,
 - d) kojce i wózki dziecięce,
 - e) sprzęt fotograficzny, sprzęt optyczny, sprzęt elektroniczny, telefony komórkowe, komputery przenośne, komputery stacjonarne wraz z urządzeniami wchodzącymi w skład lub współpracującymi z komputerami stacjonarnymi, palmtopy, tablety, przenośne urządzenia do nawigacji satelitarnej, konsole do gier;
- 10) **Odszkodowanie** - świadczenie pieniężne przysługujące poszkodowanemu w razie zajścia Wypadku ubezpieczeniowego, za który Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, objętego zakresem Umowy ubezpieczenia;
- 11) **Okres ubezpieczenia** - okres obejmujący 12 (dwanaście) miesięcy, w którym Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność z tytułu Umowy ubezpieczenia. Postanowienia określające początek i koniec Okresu ubezpieczenia znajdują się w §§ 10-13;
- 12) **Osoba bliska** - małżonek, osoba pozostająca w konkubinacie, rodzzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie i synowie, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, przysposobieni i przysposabiający;
- 13) **Osoba trzecia** - każda osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczenia;
- 14) **Polisa** - wydawany przez Ubezpieczyciela dokument potwierdzający zawarcie Umowy ubezpieczenia pomiędzy Ubezpieczającym a Ubezpieczycielem oraz warunki, na jakich została ona zawarta;
- 15) **Pomoc domowa** - każda osoba wykonująca powierzone prace pomocnicze w gospodarstwie domowym (w tym osoba sprawująca opiekę nad dziećmi lub nad osobami, którym z powodu wieku lub stanu psychicznego lub cielesnego nie można przypisać winy lub osoba sprawująca opiekę nad zwierzętami) na podstawie pisemnej umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej zawartej z Ubezpieczonym;
- 16) **Psy agresywne** - psy ras uznawanych za agresywne na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego oraz psy o widocznych cechach tych ras: amerykański pit bull terrier, pies z Majorki (Perro de Presa Mallorquin), buldog amerykański, dog argentyński, pies kanaryjski (Perro de Presa Canario), tosa inu, rottweiler, akbash dog, anatolian karabash, moskiewski stróżujący, owczarek kaukaski;
- 17) **Sporty wysokiego ryzyka** - następujące sporty, których uprawianie wymaga ponadprzeciętnych umiejętności:
 - a) sporty motorowe lub motorowodne (sporty, których nie można uprawiać bez silnika stosowanego jako bezpośredni napęd lub siła pociągowa);
 - b) sporty powietrzne: szybownictwo, baloniarstwo, skoki ze spadochronem, lotniarstwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo i wszystkie ich odmiany, pilotowanie jakichkolwiek samolotów silnikowych);
 - c) sporty wodne: żeglarstwo morskie, rafting i wszystkie jego odmiany, nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu lub nurkowanie bezdechowe, canyoning, surfing, kitesurfing, windsurfing;
 - d) uprawiane w kontakcie z przeciwnikiem sztuki walki i sporty obronne;
 - e) alpinizm, speleologia, wspinaczka górską i skałkowa, jazda na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoki narciarskie, kolarstwo górskie;
 - f) skoki na bungee, jumping;
 - g) myślistwo;
- 18) **Strajk** - zbiorowe, dobrowolne powstrzymanie się pracowników od wykonywania pracy w celu rozwiązania sporu dotyczącego interesów, warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych oraz praw i wolności związkowych pracowników lub innych grup;
- 19) **Suma gwarancyjna** - określona w Umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w Okresie ubezpieczenia. Jeżeli OWU przewidują limit odpowiedzialności z tytułu określonych Szkód, wówczas limit ten stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu tych Szkód. Postanowienia określające Sumę gwarancyjną znajdują się w § 7;
- 20) **Szkoda** - Szkoda rzeczowa lub Szkoda na osobie;
- 21) **Szkoda na osobie** - śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia;
- 22) **Szkoda rzeczowa** - utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia;
- 23) **Terroryzm** - nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;
- 24) **Ubezpieczający** - osoba fizyczna zawierająca Umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki ubezpieczeniowej;
- 25) **Ubezpieczony**:

- a) Ubezpieczający, który zawarł Umowę ubezpieczenia na własny rachunek albo
- b) imiennie wskazana w Umowie ubezpieczenia osoba fizyczna, na rachunek której została zawarta Umowa ubezpieczenia;
- 26) **Ubezpieczyciel** - Credit Agricole Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą we Wrocławiu, pod adresem: ul. Tęczowa 11, lok. 13, 53-601 Wrocław;
- 27) **Umowa ubezpieczenia** - umowa indywidualnego ubezpieczenia zawarta pomiędzy Ubezpieczającym a Ubezpieczycielem, zgodnie z niniejszymi OWU, za pośrednictwem Agenta;
- 28) **Wartości pieniężne** - krajowe i zagraniczne znaki pieniężne; monety złote i srebrne; srebro, złoto, platyna w złomie i sztabach; kamienie szlachetne, półszlachetne, syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale) niestanowiące wyrobu użytkowego, papiery wartościowe, w tym czekci, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, a ponadto akredytywy dokumentowe, karty płatnicze i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę;
- 29) **Wyczynowe uprawianie sportów** - forma aktywności fizycznej polegająca na uprawianiu dyscyplin sportowych (uczestniczenie w treningach, obozach, zawodach sportowych) w celu uzyskania w drodze rywalizacji maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju sekcji, klubów, związków lub organizacji sportowych. Wyczynowe uprawianie sportu to także traktowanie sportu jako zawód, stałe jego wykonywanie w celach zarobkowych;
- 30) **Wypadek ubezpieczeniowy** - działanie lub zaniechanie, w wyniku którego zostaje wyrządzona Szkoda objęta zakresem ubezpieczenia;
- 31) **Zakażenie** - wniknięcie do organizmu i rozwój biologicznego czynnika chorobotwórczego;
- 32) **Zwierzęta domowe** - psy, z wyjątkiem Psów agresywnych, koty, ptaki, gryzonie, żółwie, ryby akwariowe, z wyłączeniem trzymanych w celach hodowlanych lub handlowych.

Rozdział 3 Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego oraz jego niepełnoletnich dzieci, gdy w związku z wykonywaniem Czynności życia prywatnego lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu Czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) są oni zobowiązani do naprawienia Szkoody na osobie lub Szkoody rzeczowej wyrządzonej Osobie trzeciej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna Pomocy domowej wobec Osób trzecich za Szkoody na osobie lub Szkoody rzeczowe będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym.
3. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna za Szkoody będące następstwem Wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Z zastrzeżeniem wyłączeń odpowiedzialności określonych w §§ 5-6, zakres ubezpieczenia obejmuje Czynności życia prywatnego, w szczególności:
 - 1) opiekę nad niepełnoletnimi dziećmi Ubezpieczonego,
 - 2) zatrudnienie Pomocy domowej,
 - 3) posiadanie lub użytkowanie nieruchomości (mieszkania, domu lub innej), łącznie z eksploatacją instalacji centralnego ogrzewania, klimatyzacyjnej, wodnej lub kanalizacyjnej, przy czym ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Szkód, których źródłem jest instalacja stanowiąca część wspólną nieruchomości,
 - 4) posiadanie lub użytkowanie mienia ruchomego, w tym urządzeń gospodarstwa domowego,
 - 5) użytkowanie rowerów, wózków rowerowych lub wózków inwalidzkich, w rozumieniu Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, j.t. ze zmianami),
 - 6) uczestnictwo w ruchu drogowym w charakterze pieszo,
 - 7) posiadanie Zwierząt domowych,

- 8) Amatorskie uprawianie sportów.
Ponadto zakres ubezpieczenia obejmuje Szkody rzeczowe w Mieniu wypożyczonym.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także Szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.
6. Warunkiem odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu zawartej Umowy ubezpieczenia jest powstanie lub ujawnienie Szkoody w Okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa polskiego.
7. Wszystkie Szkody, które są następstwem tego samego Wypadku ubezpieczeniowego albo wynikają z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby osób poszkodowanych, uważa się za powstałe w tej samej dacie.
8. Ubezpieczyciel pokrywa także, w granicach Sumy gwarancyjnej:
 - 1) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie Ubezpieczyciela lub za jego zgodą, jeżeli w wyniku Wypadku ubezpieczeniowego powodującego odpowiedzialność osób objętych ochroną ubezpieczeniową zostanie wszczęte postępowanie karne przeciwko sprawcy Szkoody, Ubezpieczyciel pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądał powołania obrońcy lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
 - 2) niezbędne koszty zapobieżenia większym rozmiarom Szkoody, czyli działania podjęte przez osoby objęte ochroną ubezpieczeniową po Wypadku ubezpieczeniowym, by zmniejszyć rozmiar Szkoody, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

Rozdział 4 Klauzule

§ 4

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej, do Umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe w postaci klauzul stanowiących załącznik do OWU.
2. W razie wprowadzenia do Umowy ubezpieczenia klauzul, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi klauzulami.
3. Wykaz klauzul stanowiących załącznik do OWU:

Klauzula Nr 1	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe w mieniu najmowanym (OC Najemcy)
Klauzula Nr 2	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkoody powstałe z tytułu posiadania lub używania koni w celach rekreacyjnych
Klauzula Nr 3	Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkoody wyrządzone przez posiadane Psy agresywne
Klauzula Nr 4	Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną pełnoletnich Osób bliskich Ubezpieczonego (OC Pełnoletnie Osoby bliskie).
4. Ubezpieczający może w Okresie ubezpieczenia wprowadzić lub usunąć z Umowy ubezpieczenia dodatkowe klauzule powiadamiając Ubezpieczyciela za pośrednictwem Agenta, pod warunkiem braku zaległości w płatności składki ubezpieczeniowej lub jej raty, zgodnie z OWU. Wprowadzanie lub usunięcie z Umowy ubezpieczenia dodatkowych klauzul powoduje zmianę wysokości składki ubezpieczeniowej.
Wprowadzenie lub usunięcie z Umowy ubezpieczenia dodatkowych klauzul jest skuteczne od dnia następnego po dacie powiadomienia Agenta, przy czym, w przypadku:
 - 1) wprowadzenia dodatkowej klauzuli - pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej za bieżący Okres ubezpieczenia albo dodatkowej raty składki ubezpieczeniowej za okres, za który należna jest lub była ostatnio wymagalna rata składki ubezpieczeniowej, w terminie i wysokości wskazanych przez Ubezpieczyciela;
 - 2) usunięcia dodatkowej klauzuli - Ubezpieczającemu przysługuje proporcjonalny zwrot składki ubezpieczeniowej za okres po usunięciu dodatkowej klauzuli.

Rozdział 5 Wyłączenia odpowiedzialności

§ 5

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkodę:
 - 1) wyrządzone umyślnie;
 - 2) związane z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, zamieszkami, rozruchami, niepokojami społecznymi, Strajkami, Lokautami oraz aktami Terroryzmu i sabotażu;
 - 3) wynikłe z oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego;
 - 4) wyrządzone w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście Wypadku ubezpieczeniowego; fakt znajdowania się w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu lub fakt znajdowania się pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii ocenia się według przepisów prawa polskiego obowiązujących w dniu zajścia Wypadku ubezpieczeniowego.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za Szkodę:
 - 1) za które osoba objęta ochroną ubezpieczeniową odpowiada, ponieważ umownie przejęła odpowiedzialność cywilną Osoby trzeciej, albo rozszerzyła zakres własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy;
 - 2) wyrządzone Osobie bliskiej Ubezpieczonego lub Pomocy domowej, podczas wykonywania przez Pomoc domową powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym lub wyrządzone osobie, której Ubezpieczony powierzył pieczęć nad nieruchomością będącą w posiadaniu Ubezpieczonego;
 - 3) wyrządzone przez Pomoc domową wskutek czynności niemieszczących się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej;
 - 4) polegające na wystąpieniu strat finansowych niezwiązanych ze Szkodą rzeczową ani Szkodą na osobie;
 - 5) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych;
 - 6) powstałe w Wartościach pieniężnych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, Antykach, dziełach sztuki, zbiorach o charakterze kolekcjonerskim lub archiwalnym i Biżuterii;
 - 7) wynikające z przeniesienia Chorób zakaźnych lub Zakażeń, o których istnieniu osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć;
 - 8) wynikające z przeniesienia Chorób zakaźnych Zwierząt domowych;
 - 9) powstałe wskutek zagrzybienia, systematycznego działania hałasu, wibracji, temperatury, wilgoci, wody, ścieków, czynników atmosferycznych;
 - 10) powstałe w środowisku naturalnym polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu oraz w drzewostanie lasów i parków;
 - 11) powstałe wskutek emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;
 - 12) powstałe wskutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące, a także cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych;
 - 13) powstałe w związku z prowadzeniem budowy bez wymaganego pozwolenia na budowę, w rozumieniu obowiązujących przepisów polskiego prawa;
 - 14) wyrządzone przez zwierzęta inne niż Zwierzęta domowe, z wyłączeniem Szkód wyrządzonych wskutek posiadania pasiek do 5 uli;
 - 15) na osobie wyrządzone przez zwierzęta niepoddane wymaganym szczepieniom ochronnym;
 - 16) wynikające z posiadania lub użytkowania jakichkolwiek pojazdów mechanicznych lub sprzętu latającego lub sprzętu pływającego;
 - 17) objęte systemem obowiązkowych ubezpieczeń odpowie-

działności cywilnej, w ramach których osoby objęte ochroną ubezpieczeniową miały obowiązek posiadania ochrony ubezpieczeniowej;

- 18) powstałe w wyniku uprawiania Sportów wysokiego ryzyka lub Wyczynowego uprawiania sportów;
 - 19) polegające na utracie mienia z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie;
 - 20) powstałe w mieniu ruchomym, z którego osoba objęta ubezpieczeniem korzystała na podstawie umowy najmu, użyczenia, dzierżawy, leasingu lub innego pokrewnego stosunku prawnego, z wyjątkiem wyposażenia hotelu, ośrodka wypoczynkowego, kwater prywatnych świadczących usługi turystyczne; niniejsze wyłączenie odpowiedzialności nie ma zastosowania do Mienia wypożyczonego;
 - 21) powstałe w wyniku normalnego zużycia mienia.
3. Ubezpieczenie nie pokrywa grzywien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym, jak również zadośćuczynienia.

§ 6

O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie do Umowy ubezpieczenia odpowiednich klauzul stanowiących załącznik do OWU, ubezpieczenie nie obejmuje również odpowiedzialności cywilnej za Szkodę:

- 1) powstałe w nieruchomości lub mieniu ruchomym stanowiącym wyposażenie nieruchomości, z której Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, użyczenia, dzierżawy, leasingu lub innego pokrewnego stosunku prawnego (OC Najemcy), z wyjątkiem wyposażenia hotelu, ośrodka wypoczynkowego, kwater prywatnych świadczących usługi turystyczne;
- 2) powstałe z tytułu posiadania lub używania koni;
- 3) wyrządzone przez posiadane Psy agresywne;
- 4) wyrządzone przez pełnoletnie Osoby bliskie Ubezpieczonego pozostające z nim we wspólnym gospodarstwie domowym (OC Pełnoletnie Osoby bliskie).

Rozdział 6 Suma gwarancyjna

§ 7

1. Suma gwarancyjna wynosi **100 000 zł (słownie: sto tysięcy złotych)**. Suma gwarancyjna jest łączna dla wszystkich osób objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie Umowy ubezpieczenia.
2. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w odniesieniu do wszystkich Wypadków ubezpieczenia, które zaszyły w Okresie ubezpieczenia i w stosunku do wszystkich poszkodowanych w Okresie ubezpieczenia.
3. W granicach Sumy gwarancyjnej zastosowanie ma limit odpowiedzialności na jeden i wszystkie Wypadki ubezpieczeniowe powstałe w Okresie ubezpieczenia, zgodnie z poniższym:

Szkody rzeczowe w Mieniu wypożyczonym	• 2500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych)
---------------------------------------	--

4. Po wypłacie Odszkodowania Suma gwarancyjna zmniejsza się o kwotę wypłaconego Odszkodowania aż do całkowitego wyczerpania. Każdorazowa wypłata Odszkodowania z zakresu ubezpieczenia, dla którego ustalono limit odpowiedzialności zmniejsza ten limit aż do całkowitego wyczerpania oraz powoduje zmniejszenie Sumy gwarancyjnej o wypłaconą kwotę.
5. W granicach Sumy gwarancyjnej Ubezpieczyciel pokrywa koszty, o których mowa w § 3 ust. 8.

Rozdział 7 Zawarcie Umowy ubezpieczenia

§ 8

1. Ubezpieczający może zawrzeć Umowę ubezpieczenia na własny lub na cudzy rachunek - na rachunek osoby fizycznej (Ubezpieczonego).
2. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do osoby, na rzecz której zawarto Umowę ubezpieczenia, a zarzut mający wpływ na od-

powiedzialność Ubezpieczyciela Ubezpieczyciel może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu. Roszczenie o zapłatę składki ubezpieczeniowej przysługuje Ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.

3. Ubezpieczony ma prawo żądać, by Ubezpieczyciel udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej Umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

§ 9

1. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta przy jednoczesnej obecności obu stron tej umowy, na podstawie Wniosku o zawarcie Umowy ubezpieczenia, po zaakceptowaniu treści OWU przez Ubezpieczającego.
2. Zawarcie Umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel potwierdza Polisą.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel pytał we Wniosku o zawarcie Umowy ubezpieczenia lub w innych wnioskach lub pismach. W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela Umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
4. W czasie trwania Umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić Ubezpieczyciela o zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 3, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
5. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 3-4 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
6. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 3-4, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 3-4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Wypadek ubezpieczeniowy i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Rozdział 8

Okres ubezpieczenia. Początek i koniec odpowiedzialności Ubezpieczyciela

§ 10

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu Umowy ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia wskazanego w Umowie ubezpieczenia (**początek Okresu ubezpieczenia**), pod warunkiem opłacenia składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty przed tą datą. Termin początku Okresu ubezpieczenia przypada nie później niż 28 (dwadzieścia osiem) dni od dnia następującego po dniu zawarcia Umowy ubezpieczenia).

§ 11

1. Okres ubezpieczenia trwa 12 (dwanaście) miesięcy.
2. Umowa ubezpieczenia wznawia się automatycznie na kolejne Okresy ubezpieczenia, pod warunkiem, że:
 - 1) Ubezpieczający opłaci składkę ubezpieczeniową lub jej pierwszą ratę za kolejny Okres ubezpieczenia najpóźniej w ostatnim dniu bieżącego Okresu ubezpieczenia, w takiej samej wysokości jak w bieżącym Okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4, przed upływem bieżącego Okresu ubezpieczenia Ubezpieczyciel ani Ubezpieczający nie złożą oświadczenia o niewznowieniu Umowy ubezpieczenia na kolejny Okres ubezpieczenia, zgodnie z ust. 5 albo ust. 6, oraz
 - 2) nie zajdzie żadna z okoliczności skutkujących rozwiązaniem Umowy ubezpieczenia wskazanych w § 12-13.
3. W razie automatycznego wznowienia Umowy ubezpieczenia, jeżeli z tytułu Umowy ubezpieczenia składka ubezpieczeniowa jest płatna w ratach, to pierwszą ratę składki ubezpieczeniowej Ubezpieczający zobowiązany jest opłacić w terminie jak w pkt 1) powyżej, natomiast każdą kolejną ratę składki w terminach analogicznych jak dla dotychczasowej Umowy ubezpieczenia, tj. w takim samym dniu i miesiącu jak w bieżącym Okresie ubezpieczenia.
3. W przypadku automatycznego wznowienia Umowy ubezpiecze-

nia Ubezpieczający nie składa nowego Wniosku o zawarcie Umowy ubezpieczenia. Automatyczne wznowienie Umowy ubezpieczenia nie powoduje zmiany jej warunków, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Ubezpieczyciel może zaproponować Ubezpieczającemu zmienione warunki Umowy ubezpieczenia nie później niż 60 (sześćdziesiąt) dni przed upływem bieżącego Okresu ubezpieczenia, natomiast Ubezpieczający może wyrazić sprzeciw wobec wznowienia Umowy ubezpieczenia na takich warunkach na zasadach opisanych w ust. 5. W przypadku sprzeciwu ochrona ubezpieczeniowa wygasa z ostatnim dniem bieżącego Okresu ubezpieczenia.
5. Ubezpieczający może złożyć oświadczenie woli o niewznowieniu Umowy ubezpieczenia nie później niż w 14 (czternastym) dniu przed upływem bieżącego Okresu ubezpieczenia, bezpośrednio Ubezpieczycielowi albo za pośrednictwem Agenta. Za datę złożenia oświadczenia przyjmuje się datę powiadomienia Ubezpieczyciela albo Agenta, zależenie od tego, która jest wcześniejsza. W przypadku złożenia oświadczenia na piśmie, termin do złożenia oświadczenia uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Ubezpieczający może również zrezygnować z automatycznego wznowienia Umowy ubezpieczenia nie opłacając składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty za kolejny Okres ubezpieczenia w terminie określonym w ust. 2 pkt 1), co będzie jednoznaczne z brakiem automatycznego wznowienia Umowy ubezpieczenia.
6. Ubezpieczyciel może złożyć oświadczenie woli o niewznowieniu Umowy ubezpieczenia nie później niż 30 (trzydzieści) dni przed upływem bieżącego Okresu ubezpieczenia.

§ 12

1. Ubezpieczający ma prawo do:
 - 1) odstąpienia od Umowy ubezpieczenia - w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia jej zawarcia; jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia Umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego Konsumentem o prawie odstąpienia od Umowy ubezpieczenia, termin 30 (trzydziestu) dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący Konsumentem dowiedział się o tym prawie; lub
 - 2) wypowiedzenia Umowy ubezpieczenia - po upływie 30 (trzydziestu) dni od dnia jej zawarciaze skutkiem na koniec dnia, w którym Ubezpieczający złożył dane oświadczenie. Oświadczenie woli o odstąpieniu lub wypowiedzeniu Umowy ubezpieczenia Ubezpieczający może złożyć bezpośrednio Ubezpieczycielowi albo za pośrednictwem Agenta. Za datę złożenia oświadczenia przyjmuje się datę powiadomienia Ubezpieczyciela albo Agenta, zależenie od tego, która jest wcześniejsza. W przypadku złożenia oświadczenia na piśmie, termin do złożenia oświadczenia uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.
2. Odstąpienie lub wypowiedzenie Umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

§ 13

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa z upływem najwcześniejszej z poniższych dat:

- 1) z ostatnim dniem Okresu ubezpieczenia, chyba, że doszło do wznowienia Umowy ubezpieczenia na kolejny Okres ubezpieczenia (zgodnie z § 11) lub
- 2) z dniem złożenia Ubezpieczycielowi oświadczenia woli o odstąpieniu od Umowy ubezpieczenia (zgodnie z § 12) lub
- 3) z dniem złożenia Ubezpieczycielowi oświadczenia woli o wypowiedzeniu Umowy ubezpieczenia (zgodnie z § 12) lub
- 4) z bezskutecznym upływem 7 (siedmiu) dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia

jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela (zgodnie z § 14 ust. 4) lub

- 5) z dniem doręczenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 14 ust. 7 lub
- 6) z dniem wyczerpania Sumy gwarancyjnej.

Rozdział 9 Składka ubezpieczeniowa

§ 14

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia Umowy ubezpieczenia albo - w przypadku wskazanym w § 11 ust. 4 - na 60 (sześćdziesiąty) dzień przypadający przed datą automatycznego wznowienia Umowy ubezpieczenia na kolejny Okres ubezpieczenia.
2. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest, według taryfy zgodnie z ust. 1, z uwzględnieniem:
 - 1) częstotliwości opłacania rat składki ubezpieczeniowej, zgodnie z ust. 3;
 - 2) zakresu ubezpieczenia (zwyżka składki ubezpieczeniowej z tytułu wprowadzenia postanowień dodatkowych w postaci klauzuli, o których mowa w § 4 oraz stanowiących załącznik do OWU).

Składka ubezpieczeniowa jest opłacana łącznie za wszystkie osoby objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie Umowy ubezpieczenia.

3. Składka ubezpieczeniowa za Okres ubezpieczenia może być płatna jednorazowo albo w ratach, tj. z częstotliwością miesięczną, kwartalną lub półroczną.
4. W razie opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki ubezpieczeniowej powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela pod warunkiem, że po upływie terminu płatności raty Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty zaległej składki w dodatkowym terminie 7 (siedmiu) dni z zagrożeniem, że brak zapłaty w tym dodatkowym terminie spowoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
5. Za datę zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela pełną, wymagalną kwotą określoną w Umowie ubezpieczenia.
6. Terminy płatności oraz częstotliwość, zgodnie z ust. 3, opłacania składki ubezpieczeniowej lub jej rat określa się w Umowie ubezpieczenia.
7. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa Wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego Okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 (czternastu) dni wypowiedzieć Umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
8. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta Umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki ubezpieczeniowej za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
9. Wszelkie wpłaty tytułem składki ubezpieczeniowej, dokonane po zakończeniu Okresu ubezpieczenia, które nie mogą być zaliczone na poczet zaległej składki ubezpieczeniowej, nie będą uznawane za opłacenie składki ubezpieczeniowej i będą zwracane Ubezpieczającemu w terminie 10 (dziesięciu) dni od dnia ich otrzymania przez Ubezpieczyciela, bez odsetek.
10. Wpłaty tytułem składki ubezpieczeniowej za daną Polisę, w wysokości przewyższającej wysokość należnej składki ubezpieczeniowej zostaną rozliczone zgodnie z dyspozycją Ubezpieczającego. W przypadku braku dyspozycji, wpłaty te zostaną zaliczone na poczet przyszłych rat składki ubezpieczeniowej, o ile takie będą jeszcze należne zgodnie z harmonogramem płatności rat w bieżącym Okresie ubezpieczenia albo na poczet składki ubezpieczeniowej lub jej rat za kolejny Okres ubezpieczenia, o ile nastąpi wznowienie Umowy ubezpieczenia na kolejny Okres ubezpieczenia. Jeżeli przyszłe raty składki ubezpieczeniowej w bieżącym Okresie

ubezpieczenia albo wznowienie Umowy ubezpieczenia na kolejny Okres ubezpieczenia nie wystąpią - wpłaty te zostaną niezwłocznie zwrócone Ubezpieczającemu.

Rozdział 10 Postępowanie w razie zajścia Wypadku ubezpieczeniowego

§ 15

1. W razie zajścia Wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia Szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za Szkody powstałe z tego powodu.
3. Ubezpieczyciel zobowiązany jest, w granicach Sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
4. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest udzielić przedstawicielowi Ubezpieczyciela pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia Wypadku ubezpieczeniowego, przyczyn powstania Szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.

§ 16

1. Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić Ubezpieczyciela o zaistniałym Wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia jego zajścia lub powzięcia o nim wiadomości. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek, o którym mowa w niniejszym ustępie spoczywa także na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie został poinformowany o zawarciu Umowy ubezpieczenia na jego rachunek.

W celu powiadomienia Ubezpieczyciela o Wypadku ubezpieczeniowym należy zadzwonić na numer telefonu wskazany w Polisie lub w innym oświadczeniu Ubezpieczyciela (o ile będzie z niego wyraźnie wynikało, że zastępuje podane w Polisie dane kontaktowe Ubezpieczyciela) oraz podać następujące dane:

- 1) numer Polisy,
- 2) imię i nazwisko, numer PESEL Ubezpieczonego wskazanego imiennie w Umowie ubezpieczenia,
- 3) miejsce zajścia Wypadku ubezpieczeniowego,
- 4) numer telefonu, pod którym można skontaktować się z Ubezpieczonym/powiadającym,
- 5) opis Wypadku ubezpieczeniowego.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć Odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia Szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków Wypadku ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o Wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. W razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko Ubezpieczonemu z roszczeniem o Odszkodowanie, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 (siedmiu) dni, powiadomić o tym Ubezpieczyciela oraz nie podejmować samodzielnie żadnych czynności skutkujących uznaniem kierowanych do niego roszczeń. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia poszkodowanego nie ma wpływu na odpowiedzialność Ubezpieczyciela, jeżeli Ubezpieczyciel nie wyraził na te czynności uprzedniej zgody na piśmie.
5. W razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 4 na drogę sądową, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 (siedmiu) dni od otrzymania pozwu lub innego pisma rozpoczynającego drogę sądową zawiadomić o tym Ubezpieczyciela.
6. Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć

Ubezpieczycielowi orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.

7. W razie powstania Wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany do współpracy z Ubezpieczycielem w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania Szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

Rozdział 11 Odpowiedzialność Ubezpieczyciela

§ 17

1. Ubezpieczyciel zobowiązany jest dokonać oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjąć decyzję o uznaniu roszczenia i wypłacie Odszkodowania albo prowadzić obronę osób objętych ochroną ubezpieczeniową przed nieuzasadnionym roszczeniem.
2. Ubezpieczyciel wypłaca osobie poszkodowanej należne Odszkodowanie ustalone według zasad odpowiedzialności cywilnej objętej ochroną ubezpieczeniową.
Jeżeli tytułem Odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, Ubezpieczyciel zaspokaja je z obowiązującej Sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - a) świadczenia jednorazowe,
 - b) renty czasowe,
 - c) renty dożywotnie.
3. Ubezpieczyciel w każdym czasie ma prawo wypłacić Odszkodowanie w wysokości Sumy gwarancyjnej, którym mogą być zaspokojone roszczenia wynikające z Wypadku ubezpieczeniowego, zwalniając się z obowiązku dalszego prowadzenia obrony oraz ponoszenia innych kosztów.

Rozdział 12 Powołanie rzeczoznawców

§ 18

1. Ubezpieczony lub Ubezpieczyciel mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny Szkody lub wysokości odszkodowania.
2. W przypadku rozbieżności w opiniach rzeczoznawców, Ubezpieczony oraz Ubezpieczyciel mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz, a także własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
3. Ubezpieczony lub Ubezpieczyciel ponoszą koszty rzeczoznawcy, którego powołali. Koszty rzeczoznawcy opiniującego, o którym mowa w ust. 2, Ubezpieczony i Ubezpieczyciel ponoszą po połowie.

Rozdział 13 Czynności podejmowane przez Ubezpieczyciela

§ 19

1. W terminie 7 (siedmiu) dni od dnia otrzymania zawiadomienia o Wypadku ubezpieczeniowym/zgłoszenia roszczenia o wypłatę Odszkodowania Ubezpieczyciel informuje o jego otrzymaniu Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości Odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości Odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania. W przypadku Umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu Wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z Umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel wypłaca Odszkodowanie w terminie 30 (trzydziestu) dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o Wypadku ubezpieczeniowym/zgłoszenia roszczenia o wypłatę Odszkodowania.
3. Gdyby w terminie wskazanym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości Odszkodowania okazało się niemożliwe, wypłata Odszkodowania powinna nastąpić w terminie 14 (czternastu) dni licząc od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności

wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Odszkodowania Ubezpieczyciel zobowiązany jest wypłacić w terminie wskazanym w ust. 2.

4. Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w Umowie ubezpieczenia Ubezpieczyciel nie wypłaci Odszkodowania, zawiadamia na piśmie:
 - 1) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
 - 2) Ubezpieczonego w przypadku Umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
5. Jeżeli Odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie:
 - 1) osobę występującą z roszczeniem oraz
 - 2) Ubezpieczonego w przypadku Umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie wskazując na okoliczności oraz na podstawie prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
6. Ubezpieczyciel udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości Odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.
7. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 6, Ubezpieczyciel udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
8. Sposób:
 - 1) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 6,
 - 2) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z ust. 6 informacji,
 - 3) zapewniania możliwości sporządzenia kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z ust. 6, nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 6.
9. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 6, nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
10. Ubezpieczyciel przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z Umowy ubezpieczenia.
11. Ubezpieczyciel wypłaca Odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

Rozdział 14 Wymiana informacji

§ 20

1. Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień OWU, wszelkie zawiadomienia, wnioski i oświadczenia składane przez podmioty stosunku ubezpieczenia powstałego zgodnie z OWU powinny być składane na piśmie.
2. Ubezpieczający powinien informować Ubezpieczyciela o każdej zmianie danych osobowych oraz danych teleadresowych podanych w Umowie ubezpieczenia. Powiadomienie o zmianie danych osobowych oraz teleadresowych Ubezpieczający może złożyć Ubezpieczycielowi za pośrednictwem Agenta. Za datę złożenia powiadomienia przyjmuje się datę powiadomienia Agenta.

Rozdział 15 Reklamacje

§ 21

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z Umowy ubezpieczenia przysługuje prawo składania reklamacji

Ubezpieczycielowi:

- a) w formie pisemnej przesyłką pocztową wysłaną na adres Ubezpieczyciela:
Credit Agricole Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
ul. Tęczowa 11, lok. 13
53-601 Wrocław
lub na adres Agenta:
Credit Agricole Bank Polska S.A.
Pl. Orłąt Lwowskich 1
53-605 Wrocław
 - b) w formie elektronicznej za pośrednictwem poczty elektronicznej, wyłącznie na adres: reklamacje@ca-ubezpieczenia.pl;
 - c) ustnie - telefonicznie pod numerem telefonu Ubezpieczyciela wskazanym w Polisie lub w innym oświadczeniu Ubezpieczyciela (o ile będzie z niego wyraźnie wynikało, że zastępuje podane w Polisie dane kontaktowe Ubezpieczyciela);
 - d) osobiście do protokołu podczas wizyty w siedzibie Ubezpieczyciela, pod adresem wskazanym w lit. a) powyżej.
2. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z Umowy ubezpieczenia jest uprawniony do zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta na zasadach określonych w regulaminach tych instytucji dostępnych odpowiednio na ich stronach internetowych i/lub przed Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego (www.knf.gov.pl/regulacje/Sad_Polubowny) oraz złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego (www.rf.gov.pl) o rozpatrzenie sprawy lub o przeprowadzenie pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów.
 3. Złożona reklamacja, wraz z opisem przedmiotu reklamacji, powinna zawierać dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację składającego reklamację oraz Umowy ubezpieczenia, której reklamacja dotyczy. W treści reklamacji należy podać imię i nazwisko oraz adres do korespondencji. W przypadku pisemnych reklamacji zgłoszonych do Ubezpieczyciela, pismo powinno być opatrzone podpisem składającego reklamację.
 4. Odpowiedź na reklamację zostanie przekazana w formie papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, a za pośrednictwem poczty elektronicznej wyłącznie na wniosek składającego reklamację.
 5. Reklamacje rozpatrywane są przez Ubezpieczyciela niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia ich otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach w razie braku możliwości rozpatrzenia reklamacji w powyższym terminie, zgłaszający reklamację zostanie poinformowany o przyczynie opóźnienia, okolicznościach uzasadniających opóźnienie wymagających jeszcze wyjaśnienia oraz o spodziewanej dacie uzyskania odpowiedzi. Łączny czas rozpatrzenia reklamacji nie może przekraczać 60 (sześćdziesięciu) dni od daty wpływu reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem. W przypadku niedotrzymania terminu rozpatrzenia reklamacji składanej przez osobę fizyczną uważa się ją za rozpatrzoną zgodnie z wolą składającego reklamację.
 6. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Rozdział 16 Postanowienia końcowe

§ 22

1. Roszczenie poszkodowanego do Ubezpieczyciela o Odszkodowanie przedawnia się z upływem terminu przewidzianego dla tego roszczenia w przepisach o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym.
2. Bieg przedawnienia roszczenia o wypłatę Odszkodowania wobec

Ubezpieczyciela przerywa się przez zgłoszenie Ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zawiadomienie o Wypadku ubezpieczeniowym. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zawiadamiający o powstaniu Szkody otrzymał na piśmie oświadczenie Ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie wypłaty Odszkodowania.

3. Dla Umowy ubezpieczenia zwartej zgodnie z OWU właściwe jest prawo polskie.
4. Wszelkie obowiązki Ubezpieczyciela wynikające z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym obowiązki informacyjne, będą realizowane zgodnie z wymogami przepisów prawa obowiązującymi na dzień realizacji danego obowiązku.
5. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy ubezpieczenia zawartej zgodnie z OWU można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy ubezpieczenia.
6. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z Umowy ubezpieczenia.
7. Ubezpieczyciel oświadcza, że jako spółka zależna należąca do Grupy Crédit Agricole spełnia wymogi wynikające z obowiązujących zasad dotyczących sankcji międzynarodowych, określonych w oparciu o przepisy ustawowe lub wykonawcze nakładające sankcje gospodarcze, finansowe lub handlowe (w tym wszelkie sankcje lub środki dotyczące embargo, zamrożenia aktywów lub zasobów ekonomicznych, ograniczenia w transakcjach z osobami fizycznymi lub prawnymi lub odnoszące się do określonej własności lub terytoriów), wydane, administrowane lub egzekwowane przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, Unię Europejską, Francję i Stany Zjednoczone Ameryki (w tym w szczególności środki zapobiegawcze wydane przez Biuro ds. Kontroli Aktywów Zagranicznych Departamentu Skarbu (OFAC) i Departament Stanu) lub jakiegokolwiek inny właściwy organ uprawniony do wydawania takich sankcji. W konsekwencji nie jest możliwe dokonanie wypłaty świadczenia w związku z wykonaniem Umowy ubezpieczenia, jeśli płatność narusza postanowienia wskazane w niniejszym ustępie.
8. Niniejsze OWU wchodzi w życie z dniem 25 maja 2018 roku i mają zastosowanie do Umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

W imieniu Ubezpieczyciela:

Olivier Sperat- Czar
Wiceprezes Zarządu Credit Agricole TU S.A.

Andrzej Grzych
Członek Zarządu Credit Agricole TU S.A.

ZAŁĄCZNIK - KLAUZULE DOTYCZĄCE RYZYK DODATKOWYCH

Klauzula Nr 1

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe w mieniu najmowanym (OC Najemcy)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres Umowy ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną za Szkody powstałe w nieruchomości lub mieniu ruchomym stanowiącym wyposażenie nieruchomości, z której Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, użyczenia, dzierżawy, leasingu lub innego pokrewnego stosunku prawnego (OC Najemcy), z wyjątkiem wyposażenia hotelu, ośrodka wypoczynkowego, kwater prywatnych świadczących usługi turystyczne.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Szkód:
 - 1) powstałych w następstwie prac budowlano-montażowych lub remontowych, za wyjątkiem napraw koniecznych, do których zobowiązany jest Ubezpieczony, na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego;
 - 2) nieprzekraczających w dniu ustalenia Odszkodowania 300 zł (słownie: trzysta złotych) w odniesieniu do Szkód w mieniu ruchomym wchodzącym w skład wyposażenia nieruchomości, z której Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, użyczenia, dzierżawy, leasingu lub innego pokrewnego stosunku prawnego (klauzula: OC Najemcy).
3. Ponadto § 7 ust. 3 OWU dotyczący, w ramach Sumy gwarancyjnej, zastosowania limitu odpowiedzialności na jeden i wszystkie Wypadki ubezpieczeniowe powstałe w Okresie ubezpieczenia, rozszerza się o poniższe brzmienie:

Klauzula Nr 1 Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe w mieniu najmowanym (OC Najemcy)	<ul style="list-style-type: none"> • 10000 (słownie: dziesięć tysięcy złotych) - w odniesieniu do Szkód w mieniu ruchomym • 50000 (słownie: pięćdziesiąt tysięcy złotych) - w odniesieniu do Szkód w pozostałych rodzajach mienia
--	---

Klauzula Nr 2

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe z tytułu posiadania lub używania koni w celach rekreacyjnych

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres Umowy ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Szkody powstałe z tytułu posiadania lub używania przez Ubezpieczonego koni w celach rekreacyjnych.
2. Ponadto § 7 ust. 3 OWU dotyczący, w ramach Sumy gwarancyjnej, zastosowania limitu odpowiedzialności na jeden i wszystkie Wypadki ubezpieczeniowe powstałe w Okresie ubezpieczenia, rozszerza się o poniższe brzmienie:

Klauzula Nr 2 Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody powstałe z tytułu posiadania lub używania koni w celach rekreacyjnych	10000(słownie: dziesięć tysięcy złotych)
--	--

Klauzula Nr 3

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody wyrządzone przez posiadane Psy agresywne

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres Umowy ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za Szkody wyrządzone przez Psy agresywne posiadane przez Ubezpieczonego.
2. Ubezpieczyciel nie odpowiada za Szkody wyrządzone przez Psy agresywne niebędące w kagańcu i na smyczy poza adresem zamieszkania Ubezpieczonego, wskazanym w Umowie ubezpieczenia.
3. Ponadto § 7 ust. 3 OWU dotyczący, w ramach Sumy gwarancyjnej, zastosowania limitu odpowiedzialności na jeden i wszystkie Wypadki ubezpieczeniowe powstałe w Okresie ubezpieczenia, rozszerza się o poniższe brzmienie:

Klauzula Nr 3 Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o Szkody wyrządzone przez posiadane Psy agresywne	10000 (słownie: dziesięć tysięcy złotych)
---	---

Klauzula Nr 4

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną pełnoletnich Osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym (OC Pełnoletnie Osoby bliskie)

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki ubezpieczeniowej, zakres Umowy ubezpieczenia zostaje rozszerzony o odpowiedzialność cywilną pełnoletnich Osób bliskich Ubezpieczonego, zgodnie z poniższym: przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna pełnoletnich Osób bliskich Ubezpieczonego, pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym i faktycznie zamieszkujących z nim w miejscu wskazanym w Umowie ubezpieczenia jako adres zamieszkania Ubezpieczonego, w zakresie określonym w OWU.